

Rutine for ekstern varsling om kritikkverdige forhold i SpareBank 1 Østlandet

1. Formålet med varslingsrutinen

SpareBank 1 Østlandet skal drive sin virksomhet i henhold til gjeldende rettsregler og i samsvar med en høy etisk standard, samt alminnelige krav til forsvarlig virksomhet for øvrig. Som forsvarlig samfunnsaktør ser banken det som viktig å få tilbakemeldinger om kredittverdige forhold i bankens virksomhet.

Banken ønsker derfor å legge til rette for at eksterne skal kunne melde fra om kritikkverdige forhold i visshet om at meldingen vil bli ivaretatt på en trygg og forutsigbar måte.

På den bakgrunn har SpareBank 1 etablert en varslingsrutine for eksterne varslere for varsling om kritikkverdige forhold i bankens virksomhet. Med eksterne varslere menes alle selskaper, lag/foreninger, andre private virksomheter og fysiske personer som ikke er ansatt i SpareBank 1 Østlandet. Ansatte i SpareBank 1 Østlandet følger egen varslingsrutine som er fastsatt i henhold til arbeidsmiljølovens bestemmelser.

Rutinen gjelder ikke egne kundeforhold og avtaler om tjenesteleveranser. Kunder som ønsker å klage på bankens avgjørelse eller saksbehandling i tilknytning til kundeforholdet og tjenesteleveransene, skal benytte bankens klageordning. Link til klageskjemaet finner du [på bankens hjemmeside](#).

2. Kritikkverdige forhold

Kritikkverdige forhold er forhold som er i strid med rettsregler og/eller som strider mot den alminnelige oppfatning av hva som er forsvarlig eller etisk akseptabelt.

Eksempler på kritikkverdige forhold kan være:

- Korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- Uforsvarlig arbeidsmiljø, inkludert mobbing og trakassering
- Maktmisbruk/myndighetsmisbruk
- Fare for liv og helse
- Fare for klima eller miljø
- Brudd på personopplysningssikkerheten

3. Framgangsmåte ved varsling

Eksterne varslere kan varsle om kritikkverdige forhold direkte til SpareBank 1 Østlandet, ved å følge link [på bankens hjemmeside](#).

Via denne linken gir ekstern varslere samtykke til at banken behandler eventuelle personopplysninger om varsleren som varsleren gir i forbindelse med varselet. Personopplysningene skal bare brukes til å behandle varselet, og skal slettes etter at behandlingen av varselet er avsluttet i SpareBank 1 Østlandet.

Varsler som sendes via denne linken håndteres i første omgang av bankens avdeling for risikostyring.

For saksbehandling av varselet har banken opprettet en egen varslingsgruppe bestående av konserndirektør for HR og juridisk, juridisk direktør og konserndirektør for risikostyring og compliance.

Varslingsgruppen koordineres av konserndirektør for HR og juridisk. Varslingsgruppen har ansvar for å sikre forsvarlig saksgang og å ivareta involverte parter.

Varslet bør ha en saklig form og et tydelig budskap som underbygges med faktiske opplysninger.

4. Saksbehandling av varsler

Varslingsgruppa skal innen rimelig tid sørge for at varselet blir tilstrekkelig undersøkt, og så langt som mulig undersøke riktigheten av forholdet det varsles om. De skal drøfte hvem som skal involveres og videre håndtering av saken.

Bankens personvernombud skal umiddelbart informeres og få innsyn i varsler, eller deler av varsler, som gjelder avvik fra personopplysningslovgivningen.

Ved beslutning om hvem som skal involveres i varslingssaker, skal habilitet vurderes. En person er inhabil dersom det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes nøytralitet. Hvis slike forhold foreligger, skal vedkommende ikke delta i behandlingen av den konkrete saken.

I den grad varslet retter seg direkte mot HR og juridisk eller av andre årsaker medfører at konserndirektør HR og juridisk ikke er habil, sendes saken til administrerende direktør.

I den grad varselet retter seg direkte mot medlemmer i administrerende direktørs ledergruppe, sendes saken til administrerende direktør og styreleder informeres. Det gjøres en vurdering av administrerende direktør sin habilitet, og dersom man kommer fram til at administrerende direktør er inhabil, behandles saken av styrets leder.

I den grad varselet retter seg direkte mot administrerende direktør, sendes saken til styrets leder. I den grad varselet retter seg direkte mot styreleder eller et styremedlem, sendes saken til leder av representantskapet.

Det skal føres logg av all aktivitet knyttet til mottatte varsler, og alle møter skal dokumenteres i form av referater. Det skal lages handlingsplan for videre håndtering av varselet, og begrunnelse for endelig vedtak.

5. Prinsipper for håndtering av eksterne varslere

1. Varsling er et positivt initiativ for å gi virksomheten mulighet til å rette opp brudd på lover, forskrifter og etiske normer med bred tilslutning i samfunnet

2. Varsling inngår som et virkemiddel for å nå målsettingen om at banken skal ha en høy etisk standard
3. Varselet behandles slik at færrest mulige får kjennskap til hvem varsleren er
4. Ekstern varsleren skal alltid få tilbakemelding om at henvendelsen er mottatt
5. Ekstern varsler skal alltid få tilbakemelding når saken er avklart/avsluttet fra bankens side, med mindre lovpålagte taushetspliktbestemmelser er til hinder for at tilbakemelding gis
6. Dersom ekstern varsler er kunde i banken, eller senere ønsker å opprette kundeforhold, skal ikke varslet påvirke nåværende eller framtidig kundeforhold og avtaler om tjenesteleveranser på en negativ måte.

6. Prinsipper for håndtering av varsler som gjelder en enkeltperson

1. Ved håndtering av varsler skal prinsippet om kontradiksjon følges
2. Den det varsles om skal få informasjon om at varselet er mottatt, samt planlagt framdriftsplan for behandlingen av saken
3. Han eller hun har etter personvernlovgivningen rett til å få innsyn i påstandene om seg, både om det kritikkverdige forholdet og andre personopplysninger som er samlet
4. Innsyn skal gis så snart som mulig etter at varslingen har funnet sted og senest innen én måned
5. Retten til informasjon og innsyn gjelder ikke hvor det er gjort unntak i personopplysningsloven § 16, f.eks. fordi det er påkrevd å hemmeligholde opplysninger av hensyn til etterforskning av mulige straffbare handlinger. Banken kan imidlertid ikke unnlate å gi informasjon og innsyn i større utstrekning enn nødvendig.
6. Den det varsles om skal gis anledning til å uttale seg om forholdet det varsles om, og gi sin versjon av saken. Dette omfatter retten etter personvernlovgivningen til å kreve uriktige eller ufullstendige personopplysninger rettet.

(Sist revidert desember 2019)